

Svetovni dan čebel

// besedilo: **Bia Rakar** in **Bojana Lipej**, foto: **Tina Belej**

Dvajsetega maja 2021 smo že četrto leto zapored zaznamovali Svetovni dan čebel, ki so ga razglasili na pobudo Čebelarke zveze Slovenije. Dan je posvečen izredno pomembnim in vse bolj ogroženim žuželkam, medonosnim in divjim čebelam ter drugim opraševalcem, od katerih sta v veliki meri odvisni tako naša hrana kot tudi biotska raznovrstnost. Že veliki fizik, Albert Einstein, se je zavedal pomena čebel, ko je izjavil. »Če bi čebela izginila z obličja sveta, bi človeku ostala ne več kot štiri leta življenja. Nič več čebel, nič več opraševanja, nič več rastlin, nič več živali, nič več človeka«.

Slogan letošnje obeležitve je »Angažirajte se: graditev novih temeljev za čebele« (Bee Engaged), s katerim nas želijo opomniti, da lahko prav vsak izmed nas prispeva k svetlejši prihodnosti teh dragocenih živih bitij. Gredico, na kateri si lahko ogledate, kako jim lahko pomagamo, smo uredili tudi v Škocjanskem zatoku. Postavili smo hotel za žuželke (čebele samotarke, čmrlje, pikapolonice ...), kjer najdejo primeren prostor za gnezdenje in razvoj ličink, izdelali interpretativno tablo o opraševalcih, zasadili medovite rastline in zelišča, travnikov v času cvetenja ne kosimo, pokosimo jih šele, ko se čebele najejo, škropiv ne uporabljamo. Z majhnimi dejanji lahko pomaga prav vsak izmed nas, tako da na okenski poklici, balkonu, vrtu, gredici, njivi ali travniku poskrbi, da bodo opraševalci našli hrano in zavetje.

V Škocjanskem zatoku smo dopoldne tega dne popestrili z vodenim doživljajskim sprehodom, kjer smo udeležencem predstavili pisani svet opraševalcev in način izdelave hotela za žuželke s praktičnimi napotki za lastno izdelavo. Izvedbo dogodka je omogočila Mestna občina Koper.

Virtualno vodenje v Škocjanskem zatoku v času koronavirusa

// besedilo in foto: **Bojana Lipej**

Pandemija koronavirusa je imela velik vpliv na normalno delovanje vzgojno-izobraževalnih aktivnosti v Škocjanskem zatoku, ki so zaradi zaprtja rezervata izostale. Novonastalim razmeram smo se prilagodili tako, da smo pripravili virtualno vodenje po učni poti na sladkovodnem delu rezervata, ki je zelo dober približek realnemu sprehodu po učni poti. Avtorica virtualnega vodenja je Tina Kocjančič, pri pripravi pa ji je pomagala Bojana Lipej. Z virtualnim vodenjem smo tako lahko Škocjanski zatok tudi na daljavo približali in predstavili večjemu številu osnovnošolskih učencev in dijakov, ki ga zaradi epidemije v šolskem letu 2020/2021 niso mogli obiskati.

Monografija o izzivih turističnega razvoja v zavarovanih območjih Hrvaške in Slovenije

// besedilo: **Miha Koderman**

Sodelavci Fakultete za humanistične študije in Fakultete za turistične študije Univerze na Primorskem so ob koncu preteklega leta skupaj s kolegi z Naravoslovno-matematične fakultete Univerze v Zagrebu izdali monografijo *Challenges of tourism development in protected areas of Croatia and Slovenia* oz. *Izzivi turističnega razvoja v zavarovanih območjih Hrvaške in Slovenije* (urednika Miha Koderman in Vuk Tvrтко Opačić, izdajatelj Založba Univerze na Primorskem in Hrvaško geografsko društvo). Knjiga na 262 straneh prinaša pregled temeljnih teoretičnih izhodišč pri varovanju okolja v obeh državah, ki jih osvetljuje z vidika naraščajočega povpraševanja po turističnih in rekreacijskih dejavnostih v zavarovanih območjih narave. Obravnava študije primerov razvoja turizma v zavarovanih območjih obeh držav, pri čemer se slovenski avtorji osredotočajo predvsem na območje jugozahodne Slovenije. Eno izmed poglavij tako prinaša analizo vplivov podnebnih sprememb na zavarovana območja ob slovenski obali, ki ponazarjajo »otoko narave« na večinoma urbaniziranem obmorskem delu slovenske Istre. Nadalje so predstavljene možnosti za razvoj na naravi temelječega turizma na podeželskem območju Kraškega roba, ki je del zavarovanega območja Natura 2000. V slednjega je vključeno tudi gozdno območje zaselka Sviščaki pod Snežnikom, ki je bilo prav tako predmet analize z vidika razvoja turizma in počitniških bivališč. Predstavljena je še preobrazba uničenega območja v bližini koprškega pristanišča v Naravni rezervat Škocjanski zatok, ki je z renaturacijo postalo zavarovano območje z izobraževalno in turistično-rekreacijsko funkcijo. Knjiga prinaša tudi pregled prostorskega načrtovanja turizma v zavarovanih območjih Slovenije na primerih Naravnega rezervata Škocjanski zatok, Lipice in Regijskega parka Škocjanske jame.

Raziskovalci, upravljavci zavarovanih območij in drugi zainteresirani bralci si lahko knjigo prenesejo s spletne strani Založbe Univerze na Primorskem: <http://www.hippocampus.si/ISBN/978-961-7055-08-5.pdf>.

